

Sabri Arpaç

✉ sabriarpacymm@gmail.com 🐦 <https://twitter.com/sabriarpac>

1 Nisan 2018

1 Nisan şakası üzerine

1 Nisan "şaka günü" olarak tebessümle geçer. Kutlanır demiyorum, çünkü kutlanmıyor. Genelde insanlar arasında; yazılı ve sosyal medyada bir hoşgörü olarak yaşanıyor. Ama gerçekte 1 Nisan bir katliam, bir aldatma ve hata "hille günü" olarak bilinir.

OLAY HAÇLI SAVAŞLARI DÖNEMİNDE

1 Nisan Haçlı Savaşları dönemine meydana gelen bir olaydan kaynaklanıyor. Haçlı Ordusu İspanya'daki Endülüs Müslümanlarının son kalesi olan "Gırnata" kalesini kuşatır. Kaledeki müslümanlar direnir teslim olmazlar. Kaleyi alamayan Haçlı Ordusu'nun komutanı 31 Mart gecesi kalenin önüne gelerek bir elinde Kur'an bir elinde İncil; "Şu iki kutsal kitap üzerine yemin ederim ki, teslim olursanız bu akşam size bir şey yapmayacağım." Diyerek, taahhütte bulunur.

Müslümanlar, Haçlı ordusunun komutanına güvenerek kaleyi teslim ederler. Ancak, bir gün sonra yani 1 Nisan sabahı, Haçlı ordusu komutanı bütün Müslümanların katledilmesi için emir verir.

Müslümanlar Haçlı Komutana: "Hani iki kutsal kitap üzerine yemin etmiş, bize söz vermiştiniz?" diye sorduklarında Haçlı Ordusu komutanı da şu cevabı verir: "Benim sözüm size dün akşam içindi, bugün için size bir sözüm yoktur."

Müslümanların hepsi hemen katledilir. O günden sonra 1 Nisan Hıristiyanlar arasında "Hile Günü" olarak anılır.

ROMA İMPARATORLUĞU'NDAN FRANSA'YA

Roma İmparatoru Sezar M.Ö. 46 yılında takvimin başlangıcını Ocak ayı olarak ilan etmesine rağmen Bütün Avrupa'da 16. yüzyılın ortalarına kadar yeni yıl bahar ayından başlatılır.

Fransa Kralı IX. Charles, 1564 yılında yılın başlangıcını her ne kadar 1 Ocak olarak almışsa da halk arasında ve bütün Avrupa'da etkili olamamış halk yine de bahar aylarını tercih etmiştir.

Hata halk protesto amaçlı eski adetlerine devam etmiş, 1 Nisan'da eğlenceler düzenlemeye devam etmişler. Bu etkinlik ve eğlencelere katılmayanlar da "Nisan aptalları" diye dalga geçerek 1 Nisan gününe "aptallar günü" adını vermişler. Böylece 1 Nisan gününde herkese sürpriz hediyeler, gerçek olmayan şakalı haberler üretmek suretiyle olaya espiri koymaya çalışmışlar.

Yıllar sonra 1 Ocak yılın ilk ayı olarak Fransa'da kurumsal olarak uygulanmaya başlandı. Ancak Fransızlar 1 Nisan gününü kültürlerinin bir parçası, zenginliği olarak saydılar. Böylece de "1 Nisan Şaka Günü" olarak bütün dünyaya yayıldı.

Diğer bir söylence de yine Fransa'dan. Fransa'da bu dönem balıkların üreme mevsimi olduğu için, balık avı da yasaklanır. Burada da bir şaka başlıyor. Bazı şaka severler balık avcılarını kandırmak için ırmaklara 'Nisan Balığı' diye bağırarak çiroz, ringa balıkları atmışlar. Balıkçıları aldatan bu şakanın da bu günün benimsemesinde etkili olduğu söylenmektedir.

ORTAOKUL ÖĞRETMENİMİN NİSAN 1 ŞAKASI

1 Nisan'ı genelde öğrenci olduğumuz yıllarda anımsarız. Ben de öyle anımsıyorum.

Ardahan Ortaokulu'nda Türkçe öğretmenimiz rahmetli Doğan Erdoğan'a biz de sınıf olarak 1 Nisan şakası yapmıştık.

Olay şöyleydi. Öğretmen sınıfa girdiğinde hepimiz kara tahtaya sırtımız dönük öğretmenimizi beklemeye başladık. Sınıf başkanımız tahtaya "öğretmenim, bizi cumartesi sinemaya götürün" diye yazmıştı. Öğretmenimiz sınıfa girince kara tahtadaki yazıyı okudu ve bizlere; " tamam sizi cumartesi sinemaya KADAR götüreceğim. Söz veriyorum. Dönün sırtınızı" dedi. Biz de sevinçle döndük. O zamanlar okullar cumartesi günü yarım gün eğitim yapardı.

Cumartesi geldiğinde hepimiz toplandık. Öğretmenimiz de başımızdaydı. Sinemanın kapısında öğretmenimiz; "... evet sizi sinemaya KADAR götüreceğimi söylemişim. İşte getirdim bana eyvallah" dedi. Türkçe öğretmenimiz bize "kadar" sözcüğü ile Türkçe dersi vermişti. " Dediği gibi bizi sinemaya 'KADAR' getirmişti."

Bir şakası daha vardı. Biraz yürüdüktan sonra geri döndü ve hepimizin sinema biletlerini tek tek elimize tutuşturdu. Bizimle beraber filmi de izledi.

Dürüstlük timsali, eşsiz insan, bizlere yaşamda rehber olan öğretmenimizdi.

1978 yılında İstanbul İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı olarak görev yaparken; 80 öncesi kör dövüşünde evine gelen ülkücüler tarafından sabahın erken saatinde kız kardeşinin gözleri önünde yatağında can vermişti. Işıklar içinde uyusun. Anısı rehberimizdir.